

بررسی امکان اعتلای منزلت اجتماعی، صنعت توریسم، هویت، فرهنگ و

اقتصاد شهری با رویکرد پیاده محوری در بافت مرکزی شهر شیراز

مورد مطالعه: مجموعه ارزشمند باغ مینو با محوریت کوچه ۳۹ خیابان زند (ادیان) شیراز

محمد رسول حق نگهدار^{۱*}، قاسم اکبری^۲، همت زارعی^۳

۱- کارشناس شهرساز و سرمایه گذاری منطقه دو شهرداری شیراز - (مهندس عمران و دانشجوی ارشد طراحی شهری)، haghnegahdar@yahoo.com

۲- شهردار منطقه دو شهرداری شیراز - (مهندس عمران و کارشناس ارشد شهرسازی)، ghasemakbari50@yahoo.com

۳- کارشناس طرح تفصیلی و GIS منطقه دو شهرداری شیراز - (کارشناس ارشد سنجش از دور و GIS)، hemmatzare9001@gmail.com

چکیده

نحوه توسعه شهرها در کشورهای در حال توسعه، با تمرکز و تراکم فعالیت ها در بافت مرکزی همراه است و به دلیل ارجحیت تردد خودرو نسبت به انسان و نادیده گرفتن مقیاسهای انسانی، خود موجب بروز مشکلاتی نظیر از بین رفتن آرامش، سرزندگی، امنیت، حس تعلق، مشارکت و تعاملات اجتماعی می گردد. در تحقیق پیش رو سعی گردیده تا ضمن مرور تاریخچه و زمان شکل گیری بافت مرکزی شهر شیراز، و آرایه آگاهی نسبی از وجود برخی پتانسیل ها و ظرفیتهای متنوع و ناگفته بخشی از بافت مرکزی این شهر، با بررسی نظریات و نمونه های موردی و همچنین وضعیت موجود محدوده مورد مطالعه، از لحاظ مصوبات میراثی، طرحهای تفصیلی و بازنگری، مسائل ترافیکی، و برداشتهای میدانی، در جهت تبدیل تدریجی بخشی از بافت مرکزی شهر شیراز به پیاده راه، جهت استفاده تمام اقشار و گروهها گام برداشته شود و بامرور شرایط، امکان سنجی لازم و تاثیرات ناشی از آنرا براساس یافته ها و نتایج در نظر گرفت تا آغازی بر پیاده مداری در بافت مرکزی شهر باشد. روند انجام این تحقیق بصورت تاریخی، توصیفی، تحلیلی است که براساس روش اسنادی، کتابخانه ای و میدانی انجام گرفته است. باتوجه به نتایج حاصله، امکان اجرای پیاده راه در این بافت موفقیت آمیز ارزیابی می شود و آنرا نه تنها محدود کننده قلمداد نمی کند، بلکه نقطه شروع پیاده مداری در بافت مرکزی و توسعه پایدار و همه جانبه (منزلت اجتماعی، صنعت توریسم، هویت، فرهنگ و اقتصاد شهری) در شهر شیراز میدانند.

واژه های کلیدی: پیاده محور، منزلت اجتماعی، صنعت توریسم، هویت و فرهنگ، اقتصاد شهری، بافت مرکزی شهر شیراز

۱- مقدمه

فضاهای عمومی شهری، فضای باز قابل حضور برای گروههای مختلف اجتماعی است که پویایی و کارایی آن نیازمند تعاملات اجتماعی و برخوردهای متنوع می باشد [۱]. از جمله مهمترین و در دسترس ترین فضاهای عمومی در شهر مسیرها هستند. در حال حاضر، ترافیک و سرعت حرکت در معابر شهرهای در حال توسعه، به حدی افزایش یافته که با یک نگاه اجمالی می توان فهمید که اینگونه شهرها عملاً در جهت تردد خودروها برنامه ریزی شده اند نه شهروندان، زیرا هرچقدر سرعت تردد افزایش پیدا کند صرفاً استفاده از قابلیت ترافیکی و حمل و نقل سواره افزایش داده می شود، درحالیکه جهت استفاده و سرویس دهی بهتر فضاهای انسانی و موقعیتهای واقع در شهر و برای افزایش هرگونه تعامل، سرعت تردد می بایست به اندازه سرعت پیاده کاهش پیدا کند، در غیر اینصورت با شهری مواجه خواهیم بود که بیش از شهر، به خوابگاه، کارخانه یا ماشینی بی روح و آلوده شباهت دارد. در این میان بافت های قدیم و مرکزی شهرها نه تنها روز به روز کارایی خود را از دست می دهند که